

Woordenwegen: kruispunten van verhalen en ontwikkeling

Winy Ang is kinder- en jeugdpsychiater en begeleidt groep 4 in de KJV van Berchem.

	Taal	Cognitief	Sociaal-emotioneel	Moreel	Verhaal
Baby-peuter	<ul style="list-style-type: none"> - Woordenschat tot 300 woorden - Non verbale communicatie - Grammatica: tweewoordszinnen 	Sensorimotorisch <ol style="list-style-type: none"> 1) zintuigen en motoriek 2) doelgerichte handelingen 3) objectpermanentie 4) begripsvorming 	<ul style="list-style-type: none"> - Basisemoties laten zien – herkennen - Zelfbewustzijn: eigen naam kennen - Zelfcontrole - Sociaal: bekende familieleden -> belang hechting 	<ul style="list-style-type: none"> - Normbesef obv ervaringen uit het leven gegrepen 	<ul style="list-style-type: none"> - De lezer als ‘zintuigelijke ontdekker’
Kleuterschool	<ul style="list-style-type: none"> - Woordenschat tot 10 000 woorden - Eenvoudig toegepaste grammatica - Concreet taalgebruik 	Pre-operationeel <ol style="list-style-type: none"> 1) hier en nu 2) conservatie 3) ‘egocentrisme’ 	<ul style="list-style-type: none"> - 4 basisgevoelens - Zelfbewustzijn - Kleuterangsten - Fantasie /magisch denken - Zelfregulatie - Sociaal: eerste vrienden (zelfde geslacht) 	<ul style="list-style-type: none"> - Start gewetensvorming/ normbesef los van ervaringen - Besef schuld en schaamte -> ‘goed’ is een individuele maatstaf 	<ul style="list-style-type: none"> - De lezer als ‘spel’er - Fantasie: cognitieve aspecten en emotionele krachten
Lagere school	<ul style="list-style-type: none"> - Woordenschat stijgt - Complexe grammatica - Start gebruik metaforisch taalgebruik 	Concreet operationeel <ol style="list-style-type: none"> 1) samenhang 2) denken in woorden 3) schijn of echt 4) classificatie 5) wederkerigheid 	<ul style="list-style-type: none"> - Complexere gevoelens - Zelfbewustzijn -> zelfconcept - Empathie - Angsten/ zorgen - Fantasie - Zelfstandigheid - ‘Leergeschiktheid’ - Sociaal : belang vrienden + 	<ul style="list-style-type: none"> - Geweten/gedrag/ schuld - Morele empathie -> ‘goed’ is de algemene maatstaf 	<ul style="list-style-type: none"> - de lezer als ‘held(in)’ - Narratieve structuur: cognitieve en emotionele aspecten - Fictie en informatie: verschillende perspectieven

			belang ouders +++		
Middelbare school	<ul style="list-style-type: none"> - Metaforisch taalgebruik - Argumenteren 	Formeel operationeel <ol style="list-style-type: none"> 1) abstract denken 2) metacognitie 3) sociale cognitie ('mensenkennis') 4) zelfkennis 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitgebreid gevoelspalet - Zelfconcept: identiteitsvorming - Autonomie en verantwoordelijkheid - Sociaal: belang vrienden +++ conflicten ouders +++ Subcultuur Conformiteit met mate 	<ul style="list-style-type: none"> - Besef waarden, normen - Complexe empathie - Een eigen stand-punt ontwikkelen -> 'goed' is relatief 	<ul style="list-style-type: none"> - de lezer als 'denker' - Betrokkenheid / identificatie - Realisme - Tot nadenken zetten